

 NEEM MEE!

EDITIE JUNI 2020

Zorg en Jeugd Caribisch Nederland
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

SIGUR!

Samen doen wat moet

Hulp samen organiseren
en maatwerk leveren

Samenwerken voor de best mogelijke zorg in het Koninkrijk

VOORWOORD

De wereld draait niet meer door!

Beste lezer,

We leven in een tijd waarin niets meer normaal of zeker is. COVID-19 heeft de wereld in zijn greep en dus ook de eilanden van het Koninkrijk. De dagelijkse werkzaamheden van het ZVK – medische uitzendingen naar buitenlandse zorgverleners – zijn van 8.000 uitzendingen per jaar naar o gegaan. Alle landen in de regio hebben hun luchtruim gesloten. De meeste ziekenhuizen hebben hun normale zorg uitgesteld om alle aandacht te kunnen geven aan COVID-19.

Dit betekent dat Zorg en Jeugd Caribisch Nederland (ZJCN) op een steeds kleiner speelveld oplossingen moet vinden voor urgente gevallen. Verzekerden die nierdialyse of oncologische zorg nodig hebben, behoeven continuïteit. Gelukkig hebben de ziekenhuizen van het Caribisch deel van het Koninkrijk een samenwerkingsconvenant gesloten om elkaar bij te staan.

Dat vraagt wel om dagelijks maatwerk. Tijdrovend, door alle vergunningen die telkens aangevraagd moeten worden. Duur, door de inzet van de air ambulance. Intensief, met dagelijks video-verleg met de ziekenhuizen en de eilandelijke autoriteiten; en afstemming met het ministerie van VWS over de laatste ontwikkelingen.

We regelen het vervoer tussen de eilanden van medicijnen en beschermingsmateriaal afkomstig uit Colombia en Nederland. Bovendien verlenen we hand- en spandiensten aan het Eilandelijk Beleidsteam (EBT). De screening bij de airport, bijvoorbeeld; en een callcenter voor de begeleiding van mensen in quarantaine.

Elke dag is anders. Steeds moeten we zijn voorbereid op het onverwachte. Ook collegiaal is deze tijd zeer interessant: veel collega's lopen die extra mijl, ondanks de gekte van de dag of schoolgaande kinderen thuis. Dit geeft een heel goed gevoel naast het ongewisse over wat ons nog te wachten staat als COVID-19 ons weer heeft losgelaten.

Angel R. Bermudez

Hoofd Zorgverzekeringskantoor BES (ZVK)

Samenwerken voor de best mogelijke zorg in het Koninkrijk

Op het ministerie van VWS in Den Haag biedt het Crisisteam Caribisch Nederland ondersteuning in de COVID-19-crisis. De Programmadirectie Zorg en Jeugd Caribisch Nederland (ZJCN) is verantwoordelijk voor de COVID-19-gerelateerde zorg voor alle zes de eilanden: Bonaire, Sint Eustatius, Saba (BES); en Curaçao, Aruba, Sint-Maarten (CAS). Hoe wordt er samengewerkt? En wat wordt er bereikt?

Overleg op alle niveaus

"We overleggen dagelijks met de ZJCN-teams op de BES-eilanden. Met de Afdeling Publieke Gezondheid van de Openbare Lichamen (PG) en de ziekenhuizen op alle zes de eilanden overleggen we wekelijks; vaker als het nodig is. Ook op bestuurlijk niveau is er wekelijks overleg, of vaker. Op de BES-eilanden met de gezaghebbers, op de CAS-eilanden met de ministers van gezondheidszorg."

"We moeten met veel verschillende factoren rekening houden.

Denk aan de afstanden, logistiek, voorraadbeheer. Luchtruimen en havens zijn gesloten. Ze gaan alleen open na overeenstemming op het hoogste niveau. We overleggen ook met andere ministeries, Defensie bijvoorbeeld, voor zware transporten. Of met Buitenlandse Zaken voor afspraken met Colombia."

Versterking regionale zorg

"Ook Colombia heeft zijn luchtruim gesloten, behalve voor vroeg-geboorten. Er zijn ook nog eilandbewoners onder medische behandeling; die mogen zij afmaken. Maar voor spoedeisende zorg is geen capaciteit. Het land heeft zijn IC-bedden zelf hard nodig."

"Dus spoedeisende zorg moet nu regionaal worden verleend. Daarvoor moesten we het aantal IC-plaatsen op de Caribische eilanden uitbreiden. Die IC-capaciteit is niet alleen voor COVID-19-zieken. Ook andere spoedeisende zorg moet kunnen doorgaan."

Goed zichtbaar bij VWS

"Sinds begin 2020 is ZJCN een zelfstandige directie bij VWS. Dat maakt ons goed zichtbaar in het ministerie. We kunnen sneller schakelen en op hoger niveau overleggen. Voorheen waren er 3 medewerkers in Den Haag voor Caribisch Nederland. Nu zijn het er 9. Vanwege de crisis werken nu ook medewerkers van andere departementen mee. Samen met de medewerkers op Bonaire, Statia en Saba is het nu echt teamwerk."

Annechien Alkemada was medisch adviseur bij het ZVK op Bonaire. Nu is ze senior adviseur bij VWS en lid van het Crisisteam Caribisch Nederland. Ze vertelt over het werk, aan twee kanten van de oceaan, om de crisis in te dammen en de zorg door te laten gaan.

"Onze opdracht nu is de zes Caribische eilanden te voorzien van wat ze nodig hebben: IC-bedden, apparatuur, medicijnen, beschermingsmiddelen, testen, medisch personeel. Maar ook in Nederland is de zorg overvraagd. Er is ook schaarste aan middelen. Juist nu werkt de sterkere positie van ZJCN goed uit. Het Caribisch gebied is geen ver-van-mijn-bedshow meer."

Logistieke puzzel

"Dat helpt enorm bij de logistieke puzzel die we moeten oplossen. Hoe krijg je 'hospitainers' (isolatieplekken in containers) waar ze moeten zijn, ook op een klein eiland als Sint Eustatius? Zwaar materiaal gaat met grote vrachtvliegtuigen en wordt met boten verder vervoerd. Lichter materiaal gaat wekelijks met KLM naar Curaçao. Vandaar gaat het met lokale vliegmaatschappijen verder. Ook het voorraadbeheer is ingewikkeld. Je wilt niet te veel voorraad aanhouden, want er is schaarste. Maar wat is realistisch als je weet dat een levering een week kan duren? Ondertussen is er materiaal, zoals testen en medicatie, dat speciaal gekoeld wordt. Dan moet een transport niet een dagje op een vliegveld blijven staan."

Ook 'gewone' zorg gaat door

"In de loop van april 2020 is de IC-capaciteit voor alle zes de eilanden behoorlijk op orde gekomen. Maar de 'gewone' zorg is er ook. Er moeten altijd dingen doorgaan, zoals behandelingen bij kanker en nierdialyse. Maar ook andere behandelingen, contracten met zorgverleners. Jeugdzorg, met speciale aandacht voor kwetsbare kinderen. En langdurige zorg en ouderenzorg."

"Het is steeds weer maatwerk. Dat is ook een uitdaging. En je wordt er enorm inventief van. Gaat er een vliegtuig? Maakt niet uit van wie of voor wie: wat kan er nog meer mee, wie kunnen er mee?"

Nauwe samenwerking met de landen

"Vanwege de noodmaatregelen werken CAS en BES nu meer samen op het gebied van zorg. Het is een versterking van de regionale zorg die ook waardevol kan zijn voor de toekomst. Deze crisis laat zien wat er kan als de eilanden binnen het Koninkrijk meer samenwerken."

INHOUD

Samenwerken voor de best mogelijke zorg in het Koninkrijk
- Trans-Atlantisch teamwerk

Hulp samen organiseren
- Wat is nu nodig? En wie doet wat?

'Hub' voor hulp
- Hulpmiddelen die uit Nederland worden ingevlogen

Samen maatwerk leveren
- Hospitainer als het kan, IC-vlucht als het moet

Let op elkaar!
- Gaat het thuis goed?

Nieuws
- Koning Willem Alexander bij videoconferentie Caribisch Nederland

Betrouwbaar, rechtvaardig en toegankelijk: dat verzekeren wij u!

COVID-19: HULP SAMEN ORGANISEREN

Op 14 maart 2020 sloot Bonaire zijn luchtruim voor vluchten uit Europa. Reizigers die nog uit risicogebieden kwamen, moesten worden gescreend en worden gemonitord tijdens 14 dagen quarantaine. De dienst Publieke Gezondheid (PG) van het OLB zag zich voor een grote opgave gesteld en had ondersteuning nodig.

Er volgde een dag intensief overleg tussen het ministerie van VWS, de programmadirectie Jeugd en Zorg Caribisch Nederland (ZJCN) en het Eilandelijke Beleidsteam (EBT). Fundashon Mariadal stelde voor samen te werken en het Zorgverzekeringskantoor (ZVK) de coördinatie te laten doen. Het was het begin van drie weken piekdruk op het ZVK-kantoor.

CORONA MONITOR TEAM

Voor passagiers uit risicogebieden moest zo snel mogelijk een screening en monitoring team klaar staan. Zondagochtend 15 maart had Edilse Goeloe, Teamleider Beleid en Accountmanagement van het ZVK, een zaal vol vrijwilligers. Apothekers, verpleegkundigen, medewerkers van touroperators en vele anderen meldden zich aan. Ook 5 medewerkers van het ZVK hielpen mee naast hun reguliere werk. Zo kon een team van 15 mensen vrijwel meteen aan de slag.

Zeven dagen per week

Er werd een zaal in het ZVK-kantoor ingericht als 'call center'. Vanaf 15 maart stond het team bij elke vlucht die arriveerde klaar voor de airport screening. Elke dag, zeven dagen per week, werden de mensen in zelfquarantaine gebeld. Alle teamleden moesten een geheimhoudingsverklaring tekenen, in verband met de bescherming van privacy en medische gegevens. Voor de monitoring was een belscript gemaakt: hoe benader je iemand telefonisch, welke vragen stel je, waar let je op? Hoe voelen mensen zich, wat hebben ze nodig, hebben ze klachten? Bij problemen en zelfs maar vage lichamelijke klachten werden mensen twee keer op een dag gebeld.

Edilse Goeloe

Dagelijks bellen

Elke dag werden de belsessies gevolgd door een overleg en advies. Wat doen we met klachten, hoe ga je om met boze reacties, hoe lossen we problemen op met bijvoorbeeld verkeerde telefoonnummers of mensen die toch naar buiten gaan? Elke vrijwilliger belde steeds dezelfde mensen in quarantaine.

Zo kon er vertrouwen ontstaan en kon miscommunicatie zo veel mogelijk worden voorkomen. Soms ontstond er echt een band. Dat bleek wel uit leuke reacties - "we missen je telefoontjes!" - bedankjes en zelfs bloemen als de quarantaine was afgelopen.

Overdracht aan Publieke Gezondheid

Het Corona Monitoring Team heeft van 15 maart tot 6 april rond de 400 aangekomen reizigers gescreend en dagelijks gebeld tijdens hun quarantaine. Sindsdien is de instroom van reizigers uit risicogebieden sterk verminderd. Op 6 april zijn de screening en monitoring overgedragen aan Publieke Gezondheid.

Sindsdien heeft het Eilandelijk Beleidsteam (EBT) in het algemeen belang besloten tot verplichte quarantaine van binnenkomende reizigers op Bonaire. De dienst Publieke Gezondheid heeft hiervoor een speciale Taskforce opgericht die de locatie, logistiek, bewaking en begeleiding en ondersteuning verzorgt. Het ZVK prijst zich gelukkig met de flexibele, gedreven en attente vrijwilligers en ZVK-medewerkers die de dienst Publieke Gezondheid konden ondersteunen in een hectische periode.

'HUB' VOOR HULP

Het ZVK-kantoor in Kralendijk werd ook een 'hub' voor hulpmiddelen die uit Nederland worden ingevlogen: apparatuur, persoonlijke beschermingsmiddelen en medicijnen. Niet alleen voor de BES-eilanden, ook voor Sint-Maarten, Aruba en Curaçao. Het Corona Monitoring Team had ook zijn handen vol met binnenkomende hulpmiddelen controleren en verpakken voor verdere distributie.

Het betreft materiaal dat met passagiersvliegtuigen vervoerd kan worden, vooralsnog met KLM naar Curaçao en vandaar met lokale vluchten naar Sint-Maarten, Aruba en Bonaire. Bonaire zorgt voor de levering op St. Eustatius en Saba.

IC-plekken

Voor zwaarder materiaal zoals beademingsapparaten, IC-bedden en de zogenaamde 'hospitainers' (een IC-plek in een speciale container) worden vrachtvliegtuigen ingezet. Dankzij drie zendingen in april zijn er nu 42 extra Intensive Care plekken op de eilanden: 6 op Bonaire, 12 op Curaçao, 12 op Aruba en 12 op Sint-Maarten (6 in het ziekenhuis, 6 in een hospitaier).

SAMEN ORGANISEREN: SAMEN OVERLEGGEN

Crisisoverleg en bijstandsverzoeken

Het team in Den Haag, het RIVM, de ZJCN-teams op de BES-eilanden, en de ziekenhuizen op alle zes de eilanden houden dagelijks crisisoverleg. Wekelijks wordt overlegd over bijstandsverzoeken die de ziekenhuizen indienen: de noodzaak van medisch personeel, beademingsapparaten voor IC-plekken, medicijnen en persoonlijke beschermingsmiddelen.

Meer lezen over het team in Den Haag? Zie het interview op pg 3!

MEDISCHE UITZENDINGEN: SAMEN DOEN WAT MOET

Acute behandelingen

Half maart 2020 sloten Aruba, Curaçao, Sint-Maarten en Colombia hun luchtruim voor passagiersvervoer vanuit de Caribisch Nederlandse eilanden. Daardoor moesten zogenaamde 'electieve' medische uitzendingen (voor behandelingen van niet-levensbedreigende aard) worden opgeschort. Voor acute medische spoedgevallen zijn wel uitzendingen mogelijk naar Aruba, Curaçao en Sint-Maarten. Daarbij zijn oncologie en dialysebehandelingen aangemerkt als acute behandelingen.

Repatriëring

De repatriëring van verzekerden op medische uitzending kon vanaf derde week maart worden ingezet. Na overleg met het ministerie van VWS en het OLB kon de afdeling Dienstverlening van het ZVK charters regelen. Ze kregen speciale toestemming om van Colombia naar Bonaire te vliegen.

Terugkerende verzekerden van Bonaire en hun begeleiders worden conform de protocollen van Publieke Gezondheid gescreend en in quarantaine geplaatst. Verzekerden van St. Eustatius en Saba vliegen vanaf de airport direct door naar hun wooneiland.

Coronacrisis op de Bovenwindse eilanden

Samen maatwerk leveren

Half maart 2020 ging de laatste reguliere vlucht van Nederland naar St Maarten. Daarna werd het luchtruim gesloten. Juist aan boord van die vlucht bleken twee passagiers besmet te zijn met COVID-19. Op Saba dook niet veel later uit onverwachte hoek een besmetting op. Ondertussen groeide het aantal besmettingen op Sint Maarten. Er moest een oplossing komen. En die kwam - per boot.

Guzelien Hermans is teamleider Bovenwinden bij het ZJCN-team in Den Haag. Ze kwam half februari op Sint Eustatius en zou half april weer teruggaan. Voorlopig heeft ze op Statia haar handen vol. Een verslag.

Eerste besmettingen

Op Saba werd medio april 2020 iemand in het ziekenhuis opgenomen. De klachten leken helemaal niet op een COVID-19-besmetting. De persoon had ook niet gereisd. Maar uit testen bleek het wel degelijk COVID-19 te zijn. Ook een huisgenoot testte positief. De patiënt is opgenomen op Sint Maarten. De huisgenoot is in quarantaine gezet. Ook iedereen die contact had gehad met deze mensen, zelfs medische staf, werd in quarantaine gezet.

De twee passagiers die in maart naar Sint Eustatius waren gereisd, gingen onmiddellijk in zelfquarantaine. Daardoor lijkt het er op dat dit de enige twee besmettingen op Sint Eustatius zijn. Maar toen het aantal besmettingen op Sint Maarten groeide, groeiden ook de zorgen.

Zoals veel plaatsen in de wereld was Statia niet voorbereid op een pandemie. Er is een klein gezondheidscentrum, zonder isolatiekamer. Een isolatiekamer is ook niet zomaar te maken: je hebt materiaal en technische kennis nodig.

Hospitainer als het kan, IC-vlucht als het moet

Daarom is besloten een 'hospitainer' naar Statia te brengen. Letterlijk: een ziekenhuis in een container. Het heeft 6 isolatiekamers waar zuurstof kan worden toegediend. Zo kunnen Covid-19-patiënten worden opgevangen zonder andere patiënten in gevaar te brengen.

Als de gezondheid van patiënten verslechtert, moeten ze worden overgebracht naar IC- (Intensive Care) units. Deze units zijn voor patiënten van Saba en Statia beschikbaar op Sint Maarten en Bonaire. Voor vervoer is er 24/7 een helikopter naar Sint Maarten en een air ambulance naar Bonaire.

Speciaal vervoer, speciaal werk

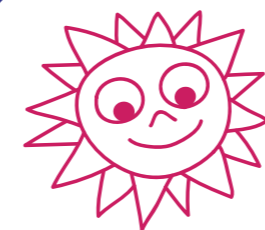
De hospitainer is met een speciale vrachtlucht van Nederland naar Sint Maarten vervoerd en vervolgens per boot naar Statia. Vlak naast het gezondheidscentrum is een terrein geschikt gemaakt om de hospitainer te plaatsen. Een speciaal team verzorgde de inrichting en de werving van extra medisch personeel. Medio mei 2020 was de hospitainer klaar voor gebruik.

Kleur in en hang op de koelkast

Jeugdzorg en Gezinsvoogdij
CARIBISCH NEDERLAND

Bescherm jezelf en de mensen om je heen

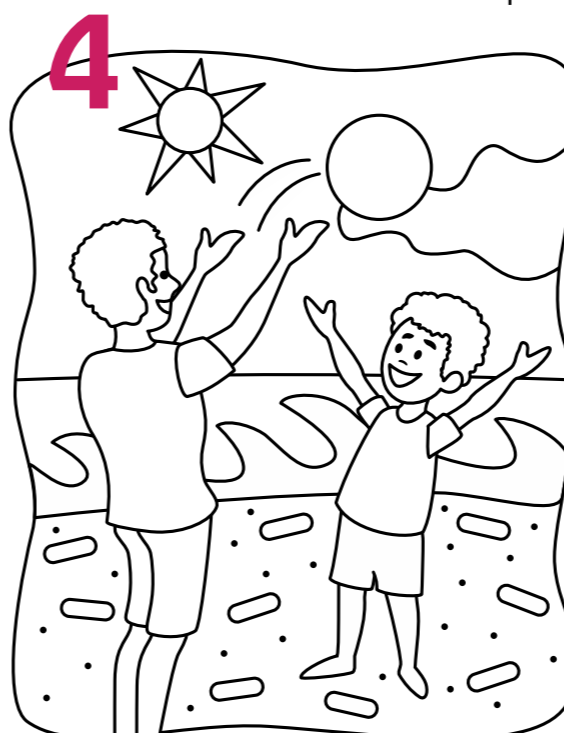
1 **Handen wassen!**
Was vaak en goed je handen!
30 seconden met water en zeep.

2 **Hou 1,5 meter afstand!**
Wees extra voorzichtig bij oudere mensen.

3 **Samen koken**
Maak samen met je familie lekkere pannenkoeken.

4 **Samen naar strand**
Spelen met je familie en vrienden.
Welke dieren leven in de zee?

5 **Geen ruzie maken**
Tel tot 10 als je boos bent en geef elkaar een brasa.

6 **Verhalen vertellen**
Vertel verhalen met je familie op de porch of in de tuin.

Maak jij je zorgen over de veiligheid van kinderen?
Bel Jeugdzorg en Gezinsvoogdij: Bonaire 715 7201 | Statia 318 3104/05 | Saba 416 3718/19

Voor acute meldingen van huiselijk geweld, kindermishandeling of andere noodsituaties **BEL 911** (altijd bereikbaar)

Bonaire: Kaya Prinses Marie 7 Kralendijk | Sint Eustatius: Fort Oranjestraat 12 Oranjestad | Saba: Gladiolastraat 1 The Bottom | info.jgcn@jeugdzorgcn.com

Samen elk kind duurzaam veilig stellen!

Koning Willem Alexander neemt deel aan videoconferentie crisisteam Caribisch Nederland

Den Haag

Op vrijdag 23 april 2020 bracht Zijne Majesteit de Koning een werkbezoek aan het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) in Den Haag. Tijdens dit bezoek nam de Koning deel aan de dagelijkse videoconferentie van het Crisis-team Caribisch Nederland en de teams op Bonaire en Sint Eustatius van ZJCN.

Bij VWS en op de BES-eilanden is de directie Zorg en Jeugd Caribisch Nederland (ZJCN) verantwoordelijk voor de uitvoering van de zorg. ZJCN ondersteunt ook de landen Aruba, Curaçao en Sint Maarten bij hun aanpak van de coronacrisis.

Steun en waardering

Door telefoongesprekken en werkbezoeken informeren Koning Willem Alexander en Koningin Máxima zich over de gevolgen van de coronacrisis. Zij spreken hun steun en waardering uit over de inzet van zovelen in de bestrijding van de pandemie.

(Bron: RVD)

Kralendijk

Bescherm jezelf en de mensen om je heen

samen tegen corona

CONTACTGEGEVENS

www.zvkc.nl
info@zorgverzekeringskantoor.nl
0800 1888 (gratis voor Bonaire!)

ZVK Bonaire

Kaya Grandi 91
Kralendijk, Bonaire
+599 715 8899

ZVK Sint Eustatius

Mazinga Building
Oranjestad, Sint Eustatius
+599 318 3379 / +599 318 3381 / +599 318 3375

ZVK Saba

Clement Sorton Street
The Bottom, Saba
+599 416 35

Zorg en Jeugd Caribisch Nederland
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Colofon

Sigur! is een uitgave van het Zorgverzekeringskantoor BES (ZVK). Gebruik van tekst of beeld is uitsluitend toegestaan na overleg met het ZVK en met vermelding van het ZVK als bron.
Redactie: ZVK, Kralendijk | Fotografie: ZVK | Tekst, redactie, vormgeving: Art Copy Team, Arnhem | Druk: FXDC, Bonaire

Betrouwbaar, rechtvaardig en toegankelijk: dat verzekeren wij u!